

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 17, 2017

Nummer 17, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:883](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:888](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:887](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:885](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:890](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:884](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:891](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:880](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:899](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:886](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:898](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:901](#) 16-05-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:337](#) 14-02-2017

RECHTSPRAAK

Falende klachten inzake de verhoging van de vordering van de benadeelde partij na het requisitoir in eerste aanleg.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de benadeelde partij VVE [A] in eerste aanleg haar vordering heeft kunnen wijzigen.

Anders dan het middel betoogt, volgt uit artikel 51g Sv niet dat degene die zich tijdig als benadeelde partij in eerste aanleg heeft gevoegd, de opgevoerde schadeposten gedurende de behandeling ter terechtzitting in eerste aanleg niet meer mag wijzigen nadat de officier van justitie in de gelegenheid is gesteld overeenkomstig artikel 311 Sv het woord te voeren. Wel brengen de beginselen van een behoorlijke procesorde mee dat, indien de opgevoerde schadeposten worden gewijzigd nadat de officier van justitie in de gelegenheid is gesteld overeenkomstig artikel 311 Sv het woord te voeren, de procespartijen – als de aard en de omvang van die wijziging daartoe aanleiding geven – de mogelijkheid wordt geboden zich daaromtrent te beraden en een standpunt te bepalen.

Het oordeel van het hof dat ‘de benadeelde partij in deze situatie de vordering heeft kunnen wijzigen’, nu ‘[d]e officier van justitie en de verdediging immers, nadat de gewijzigde vordering door de benadeelde partij was ingediend, opnieuw tot rekwireren en het voeren van verweer in de gelegenheid [zijn] gesteld en zodoende [konden] reageren op de gewijzigde vordering’, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof de vordering van de benadeelde partij VVE [A] ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, heeft toegewezen voor zover deze het in de bewezenverklaring genoemde bedrag van € 22.700 te boven gaat.

Het middel berust op de opvatting dat de verdachte tot geen hogere schadevergoeding is gehouden dan tot het bedrag dat hij zich door het bewezenverklaarde misdrijf wederrechtelijk heeft toegeëigend. Die opvatting is in haar algemeenheid onjuist. Het oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de

Hoge Raad in aanmerking dat de concrete omstandigheden van het geval bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of voldoende verband bestaat tussen het bewezenverklaarde handelen en de door de benadeelde partij geleden schade om te kunnen aannemen dat deze door dit handelen rechtstreeks schade heeft geleden (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:959, *NJ* 2014/256). Het hof heeft onder meer geoordeeld dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan verduistering, in verband waarmee het heeft overwogen dat de verdachte een bedrag van € 29.700 heeft overgeschreven van de bankrekening van de benadeelde partij naar de bankrekening van zijn eigen bedrijf.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:885

Zaaknummer: 15/05681

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: G.J.P.M. Mooren

RECHTSPRAAK

Falende klacht medeplegen mensensmokkel en algemene uiteenzetting door de Hoge Raad inzake niet-strafbaarheid bij mensensmokkel wegens handelen op humanitaire gronden.

Het middel keert zich tegen de verwerping door het hof van het verweer dat de materiële wederrechtelijkheid ontbreekt dan wel sprake is van psychische overmacht omdat de verdachte enkel uit humanitaire overwegingen heeft gehandeld ten aanzien van het onder 1 en 2 bewezenverklaarde, kort gezegd het door de verdachte bieden van hulp bij illegale binnenkomst en doorreis van twee vreemdelingen als bedoeld in artikel 197a lid 1 Sr.

Deze oordelen van het hof geven niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Zij zijn niet onbegrijpelijk en, mede gelet op hetgeen door de verdediging is aangevoerd, toereikend gemotiveerd. De omstandigheid dat in de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 197a Sr aan de orde is gesteld dat humanitaire overwegingen de aanleiding kunnen vormen voor straffeloosheid, noopte het hof – anders dan waarvan het middel uitgaat – niet tot nadere motivering van zijn oordelen.

Het middel faalt.

De Hoge Raad ziet aanleiding om nog enkele algemene opmerkingen te maken over een beroep op de niet-strafbaarheid van (de verdachte van) mensensmokkel vanwege handelen op ideële en humanitaire gronden.

Op 1 januari 2005 is in werking getreden de Wet van 9 december 2004 tot uitvoering van internationale regelgeving ter bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel, *Stb.* 2004, 645, waarbij artikel 197a lid 1 Sr is ingevoerd. Dit artikel 197a lid 1 Sr is nadien ten aanzien van het strafmaximum gewijzigd en luidt thans:

‘Hij die een ander behulpzaam is bij het zich verschaffen van toegang tot of doorreis door Nederland, een andere lidstaat van de Europese Unie, IJsland, Noorwegen of een staat die is toegetreden tot het op 15 november 2000 te New York totstandgekomen Protocol tegen de smokkel van migranten over land, over de zee en in de lucht, tot aanvulling van het op 15

november 2000 te New York totstandgekomen Verdrag tegen transnationale georganiseerde misdaad, of hem daartoe gelegenheid, middelen of inlichtingen verschaft, terwijl hij weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat die toegang of doorreis wederrechtelijk is, wordt als schuldig aan mensensmokkel gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.’

Aan de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling kan worden ontleend dat aanvankelijk was voorgesteld om in deze bepaling, waarin mensensmokkel ook zonder winstbejag strafbaar werd gesteld, een zogenoemde humanitaire clausule in het tweede lid op te nemen (‘Niet strafbaar is degene die het feit, omschreven in het eerste lid, begaat met het oogmerk humanitaire bijstand aan die ander te bieden’). Die clausule is uiteindelijk geschrapt na aanneming in de Tweede Kamer van een daartoe strekkend amendement.

Met betrekking tot (de schrapping van) deze ‘humanitaire clausule’

- houdt de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot voornoemde wet onder meer het volgende in:

‘In de memorie van toelichting zijn de overwegingen genoemd die ten grondslag liggen aan het voorstel om gebruik te maken van de in de richtlijn inzake mensensmokkel geboden mogelijkheid om een humanitaire clausule op te nemen voor hulp bij illegale binnenkomst en doorreis.

Ingevolge de richtlijn inzake mensensmokkel geldt voor hulp bij illegale binnenkomst en doorreis in een van de lidstaten niet langer het bestanddeel winstbejag. Mensensmokkel wordt daarmee zonder meer strafbaar. Op de vervolgende instantie rust niet langer de last het bestanddeel winstbejag te bewijzen. Ter compensatie van het schrappen van voornoemd bestanddeel is een optionele rechtvaardigingsgrond opgenomen in de richtlijn. Nederland heeft zich destijds bij de onderhandelingen over deze richtlijn met steun van het parlement ingezet voor een dergelijke optionele clausule. Voorgesteld is om van deze optie gebruik te maken en een uitdrukkelijke rechtvaardigingsgrond in artikel 197a Sr op te nemen. Naar het oordeel van de regering is dit een evenwichtig voorstel, omdat het een goede balans houdt tussen het belang van een effectieve strafrechtelijke aanpak van mensensmokkel en het belang van bescherming van personen en instellingen die handelen uit humanitaire beweegredenen. Enerzijds kan schrapping van het bestanddeel winstbejag de strafrechtelijke aanpak van mensensmokkel faciliteren. Anderzijds wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de belangen van personen die louter op humanitaire gronden en zonder uit te zijn op geldelijk gewin vreemdelingen behulpzaam zijn om bij illegale binnenkomst in Nederland of een van de landen die vallen onder het bereik van artikel 197a Sr.’

(Kamerstukken II 2003/04, 29291, 7, p. 2-3)

- heeft de minister van Justitie op vragen die zijn gesteld bij gelegenheid van de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer onder meer geantwoord:

‘Het feit dat wij in Nederland een Vreemdelingenwet hebben, betekent in beginsel dat mensensmokkel, om welke reden dan ook, tegengegaan moet worden. Een uitzondering daarop kan worden gemaakt voor hulp bij vluchten; daar gaat het immers in feite om bij humanitaire bijstand.’

(Handelingen II 16 juni 2004, TK 84-5396)

en

‘Het is moeilijk voorstelbaar dat de Nederlandse overheid aan de ene kant zegt dat mensen er niet in mogen en dat zij aan de andere kant zegt dat mensen die personen naar binnen brengen om een mooie reden, niet strafbaar zijn. Dan zou ons beleid ten aanzien van mensensmokkel niet geloofwaardig zijn. De bepaling kan alleen worden toegepast in uitzonderingsgevallen waarin aantoonbaar is dat het de enige manier was waarop de betrokken persoon die in nood verkeerde kon worden geholpen. Die situatie is denkbaar.’

(Handelingen II 16 juni 2004, TK 84-5398)

en

‘Wij zijn het erover eens dat de voorgestelde humanitaire clausule niet bedoeld is om iedereen te geloven die stelt een nobel motief te hebben. Het gaat om de uitzonderingsgevallen, de gevallen waarin iemand in een noodsituatie echt de grens over moest worden gebracht.’

(Handelingen II 16 juni 2004, TK 84-5399)

- houdt de toelichting op het amendement het volgende in:

‘De humanitaire clausule zoals deze momenteel in het wetsvoorstel opgenomen is, is niet strikt genoeg. Van deze bepaling gaat, mede met het oog op de bewijsvoering, geen eenduidig signaal uit. Om kans op misbruik te voorkomen dient dit amendement dan ook tot het schrappen van deze te open clausule in het wetsvoorstel. De huidige regelgeving biedt voldoende mogelijkheden om een beroep te doen op rechtvaardigingsgronden.’

(Kamerstukken II 2003/04, 29291, 11)

- houdt de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer onder meer het volgende in:

‘Naar aanleiding van de aanvankelijk in artikel 197a Sr voorgestelde en door amendering geschrapte humanitaire clausule – niet strafbaar is degene die hulp bij illegale binnenkomst en doorreis begaat met het oogmerk humanitaire bijstand te bieden aan een vreemdeling – stelden de leden van de CDA-fractie enige vragen. Deze beantwoord ik hieronder als volgt.

(...) Van de concrete feiten en omstandigheden in de strafzaak hangt af of van de kant van de verdediging aannemelijk kan worden gemaakt dat de bijstand aan de illegale vreemdeling uitsluitend is geboden met het oogmerk humanitaire bijstand te verlenen. De omstandigheid dat enige aanwijzing omtrent materieel voordeel ontbreekt en het feit dat de verdachte niet eerder voor mensensmokkel of een vergelijkbaar delict is veroordeeld zijn vanzelfsprekend relevante factoren bij beantwoording van de vraag of in het concrete geval sprake is van een strafwaardige gedraging.

(...)

Het (voorgestelde) artikel 197a Sr wordt toegepast en zal worden toegepast op een evenwichtige wijze die recht doet aan de strekking van de bepaling. Het schrappen van het bestanddeel winstbejag en het schrappen van de humanitaire clausule wijzigen niet de strekking van deze bepaling. Het gaat en het zal blijven gaan om de aanpak van mensensmokkel, niet om de vervolging van personen of instellingen die uitsluitend op ideële en humanitaire gronden het bieden van hulp aan een illegale vreemdeling geboden achten.

(...) De omstandigheid dat na de illegale binnenkomst een machtiging tot voorlopig verblijf of een verblijfsvergunning is afgegeven kan op zich aan de gedraging haar strafwaardigheid niet ontnemen, maar kan wel een factor zijn bij de beantwoording van de vraag of vervolging in het concrete geval opportuun is.

Het ontvangen van enige vergoeding voor de geboden hulp behoeft op zich een geslaagd beroep op het ontbreken van materiële wederrechtelijkheid niet uit te sluiten. In de door deze leden aan de orde gestelde situaties zal het openbaar ministerie steeds onder ogen zien of vervolging is geïndiceerd.’

(*Kamerstukken I 2004/05, 29291, C, p. 1-2*)

- heeft de minister van Justitie op vragen die zijn gesteld bij gelegenheid van de mondelinge behandeling in de Eerste Kamer onder meer geantwoord:

‘Het begint met de schrapping van de clausule winstbejag, die voortvloeit uit de richtlijn die wij hier onder andere uitvoeren. Ik denk dat dit winst is. Zolang dit onderdeel is van de strafbaarstelling, moet het gesteld en bewezen worden. Dat is een moeilijk onderdeel. Dat

betekent dat alle gevallen waarin het wel aannemelijk is, maar je het niet kunt bewijzen, aan de strafbaarstelling zouden ontsnappen.

Dat was de reden voor het kabinet om voor te stellen dat winstbejag wordt geschrapt, juist om de effectiviteit van de bepaling te versterken, maar om de humanitaire grond toe te voegen als rechtvaardigingsgrond. Zoals bekend heeft de Tweede Kamer deze clausule bij amendement geschrapt. Tegelijkertijd moet ik vaststellen dat de algemene straf- en schulditsluitingsgronden in dezelfde situatie aanleiding zullen zijn voor de rechter om niet tot veroordeling over te gaan.

Uit de behandeling in de Kamer en uit mijn toelichting hier moge duidelijk blijken dat het niet de bedoeling was van dit amendement om ook hulp in humanitaire gevallen strafbaar te stellen. Het gebruik van de clausule zou mogelijk tot een te ruime uitleg leiden, als dat extra wordt genoemd naast de algemene straf- en schulditsluitingsgronden. Dat is de redenering. Derhalve meen ik dat personen en rechtspersonen die hulp uitsluitend om humanitaire redenen hebben geboden, ook zonder uitdrukkelijke wettelijke rechtvaardigingsgrond straffeloos zullen blijven.'

(Handelingen I 7 december 2004, EK 8-390)

Handelen op humanitaire gronden kan, indien het Openbaar Ministerie heeft geoordeeld dat het opportuun is te vervolgen, derhalve onder omstandigheden op grond van een algemene strafuitsluitingsgrond in de weg staan aan de strafbaarheid van de in artikel 197a Sr omschreven mensensmokkel of van de dader daarvan. Daarbij kan vooral worden gedacht aan noodtoestand, waarbij – in het algemeen gesproken – de pleger van het feit, staande voor de noodzaak te kiezen uit onderling strijdige plichten en belangen, de zwaarstwegende heeft laten prevaleren. In bijzondere gevallen zou ook denkbaar kunnen zijn een beroep op psychische overmacht waarvoor sprake moet zijn van een van buiten komende drang waaraan de verdachte redelijkerwijze geen weerstand kon en ook niet behoefde te bieden.

Of een beroep op een dergelijke strafuitsluitingsgrond kan worden aanvaard hangt af van de concrete feiten en omstandigheden van het geval. Mede gelet op de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling kan in het bijzonder worden gedacht aan gevallen van humanitaire bijstand zonder enig oogmerk van eigen bevoordeling aan een vreemdeling van wie aannemelijk is dat hij in een zijn leven of veiligheid bedreigende noodsituatie verkeert en aan wie bij zijn vlucht redelijkerwijze niet op andere wijze hulp kan worden geboden dan door hem wederrechtelijk over de grens met Nederland te brengen of in Nederland verder te brengen.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van

het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 240 uren, subsidiair 120 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 216 uren, subsidiair 108 dagen hechtenis, bedragen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:888

Zaaknummer: 14/05623

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: J. van Koesveld

Wetsartikelen: 197a Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht ten aanzien van de gedragingen ‘aanwerven’ en ‘medenemen’ bij uitbuiting ex artikel 273f Sr.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het in sub 3 ten laste gelegde niet uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid. Het voert daartoe onder meer aan dat uit de bewijsvoering niet kan worden afgeleid dat de bewezenverklaarde gedragingen ‘aanwerven’ en ‘medenemen’ zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld.

In zijn arrest van 17 mei 2016, ECLI:NL:HR:2016:857, *NJ* 2016/314 heeft de Hoge Raad overwogen dat de in artikel 273f lid 1 aanhef en onder 3° Sr omschreven gedragingen eerst dan als ‘mensenhandel’ kunnen worden bestraft indien uit de bewijsvoering volgt dat voldaan is aan de voorwaarde dat zij zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld omdat ‘uitbuiting’ moet worden aangemerkt als een impliciet bestanddeel van artikel 273f lid 1 aanhef en onder 3° Sr.

In de bestreden uitspraak ligt als oordeel van het hof besloten dat de bewezenverklaarde gedragingen ‘aanwerven’ en ‘medenemen’ zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk.

Het middel faalt in zoverre.

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:884

Zaaknummer: 16/02154

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: D.W.H.M. Wolters

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het hof de bewezenverklaring heeft doen steunen op bewijsmiddelen waarvan de inhoud niet in het arrest is opgenomen.

Het middel klaagt dat het hof de bewezenverklaring van het in de zaak met parketnummer 03/113115-15 onder 2 ten laste gelegde heeft doen steunen op bewijsmiddelen waarvan de inhoud niet in het arrest is opgenomen.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het in de zaak met parketnummer 03/113115-15 onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:901

Zaaknummer: 16/03290

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag herziening afgewezen.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De Hoge Raad begrijpt de aanvraag aldus dat deze allereerst steunt op de stelling dat hetgeen de aangever [slachtoffer] heeft verklaard 'feitelijk onmogelijk' is en onjuist is. Nu de aanvraag daartoe verwijst naar stukken van het dossier van de strafzaak en naar stellingen die reeds ter terechtzitting zijn betrokken, kan niet worden gezegd dat het hof niet bekend was met het thans aangevoerde.

In de tweede plaats worden in de aanvraag opmerkingen gemaakt over de conclusies die het hof heeft verbonden aan de resultaten van het onderzoek naar DNA-sporen. In dat verband wordt aangevoerd dat op het geslachtsdeel van de aangever andere lichaamscellen dan spermacellen zijn aangetroffen, van zowel de aangever als de aanvrager. Ook deze opmerkingen kunnen niet een ernstig vermoeden wekken als onder 4.1 vermeld. Blijkens zijn onder 3.2.2 weergegeven bewijsoverweging was het hof bekend met het aantreffen van meerdere DNA-profielen. Verder strookt het aantreffen van andere lichaamscellen dan spermacellen met het bewezenverklarde in de mond nemen van het geslachtsdeel van de aangever. Hetgeen, ten slotte, als alternatieve verklaring voor het aantreffen van DNA-sporen van de aanvrager wordt aangevoerd, was blijkens voormelde bewijsoverweging het hof reeds bekend.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:891

Zaaknummer: 17/00381

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: I.A. Groenendijk

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Beklag moet vervallen worden geacht bij overlijden van klager.

Blijkens een aan de Hoge Raad overgelegd, door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente [...] gewaarmerkt afschrift van een akte van de burgerlijke stand van die gemeente, is de klager op 11 maart 2017 aldaar overleden.

Nu de wet geen voorziening kent voor de verdere behandeling van een beklag overeenkomstig artikel 552a Sv na overlijden van de klager, moet het beklag geacht worden door dat overlijden te zijn vervallen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verstaat dat het beklag is vervallen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:899

Zaaknummer: 16/04578

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over ontoereikende strafmotivering.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

De vaststelling dat ‘de verdachte eerder onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van een strafbaar feit’, waarmee tot uitdrukking is gebracht dat die veroordeling ten tijde van het ten laste gelegde onherroepelijk was, is niet zonder meer begrijpelijk aangezien voormeld uittreksel daarvoor geen steun biedt. De strafoplegging is daarom ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:887

Zaaknummer: 16/03845

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en M.J. Borgers

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat uit bewijsmiddelen niet kon volgen dat verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Het middel klaagt dat uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Uit de enkele omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief aan deze is verzonden en niet retour is gekomen bij het CBR, kan niet worden afgeleid dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Die gevolgtrekking kan daaraan ook niet worden verbonden in samenhang met hetgeen het hof blijkens de bewijsvoering voor het overige in aanmerking heeft genomen.

De bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte wist dat een op de naam van de verdachte gesteld rijbewijs ongeldig was verklaard, is daarom niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:886

Zaaknummer: 15/05096

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en M.J. Borgers

Advocaten: E.R. Weening

Wetsartikelen: 9 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Falende klacht Openbaar Ministerie omtrent de gegrondverklaring van het beklag op de voet van artikel 94a Sv.

Het middel komt op tegen de gegrondverklaring van het beklag tegen het op de voet van artikel 94a Sv gelegde beslag op een motor, een sloep en een personenauto, merk Audi.

De opvatting dat een eenmaal onrechtmatig geoordeeld op de voet van artikel 94a Sv gelegd beslag niet door een tweede op hetzelfde voorwerp op de voet van artikel 94a Sv gelegd beslag kan worden gevolgd, vindt in het algemeen geen steun in het recht (vgl. HR 20 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ3564, NJ 2008/113).

Het oordeel van de rechtbank dat in een situatie zoals hier aan de orde de officier van justitie aan zijn bevoegdheid om ten tweede male conservatoir beslag te leggen een onrechtmatige toepassing heeft gegeven, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is voorts niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de rechtbank aan haar oordeel ten grondslag heeft gelegd dat ten tijde van het tweede beslag geen sprake was van feiten of omstandigheden die nog niet bekend waren of redelijkerwijze nog niet bekend konden zijn toen de rechtbank oordeelde dat het eerdere beslag moest worden opgeheven wegens disproportionaliteit. Dat niet van zodanige feiten of omstandigheden sprake was, is een feitelijk oordeel dat in cassatie niet verder kan worden getoetst.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:880

Zaaknummer: 15/04885

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Het Openbaar Ministerie klaagt over de gegrondverklaring van het beklag ex artikel 94a Sv, maar dit kan niet tot cassatie leiden.

Het middel komt op tegen de gegrondverklaring van het beklag.

Op de gronden die zijn vermeld in de beschikking in de zaak 15/04885 (ECLI:NL:HR:2017:880) kan het middel niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:898

Zaaknummer: 15/04886

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Kosten rechtsbijstand ten onrechte betrokken bij opgelegde schadevergoedingsmaatregel van artikel 36f Sr.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte een bedrag van € 1.102,50 ten titel van kosten voor rechtsbijstand in aanmerking heeft genomen bij de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 36f Sr.

Voor toewijzing van een vordering tot schadevergoeding als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv komt alleen die schade in aanmerking die rechtstreeks is geleden door het strafbare feit. De kosten van rechtsbijstand zijn niet als zodanige rechtstreekse schade aan te merken (vgl. HR 21 september 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1533, NJ 1999/801). Indien een benadeelde partij dergelijke proceskosten als onderdeel van de schade in de zin van artikel 51f Sv vordert, dient zij in zoverre in die vordering niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Het voorgaande brengt mee dat dergelijke kosten ook niet in aanmerking kunnen worden genomen bij de oplegging van de in artikel 36f lid 1 Sr voorziene maatregel (vgl. HR 18 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD1786, NJ 2000/413).

Op de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.3 aangevoerde grond, moet het ervoor worden gehouden dat het door het hof aan de benadeelde partij [betrokkene 1] toegewezen bedrag van € 1.102,50 als vergoeding van de door hem geleden materiële schade, ziet op de door [betrokkene 1] gevorderde vergoeding van kosten voor rechtsbijstand en dat het hof die kosten in aanmerking heeft genomen bij de oplegging van de maatregel van artikel 36f lid 1 Sr. Daarmee heeft het hof miskend hetgeen onder 2.3 en 2.4 is overwogen. Het middel klaagt hierover terecht. De Hoge Raad zal, met vernietiging van de bestreden uitspraak in zoverre, het bedrag van de opgelegde verplichting tot betaling aan de Staat verminderen evenals het aantal dagen van de vervangende hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de aan de verdachte opgelegde verplichting tot betaling aan de Staat en het aantal dagen hechtenis, vermindert de aan de verdachte opgelegde verplichting tot betaling aan de Staat ten behoeve van de benadeelde partij [betrokkene 1] tot een bedrag van € 897,50 en het aantal

dagen hechtenis bij gebreke van betaling en verhaal tot vijftien dagen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:890

Zaaknummer: 15/02973

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 36f Sv en 51f Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat voor de (beledigende) uitlatingen tijdens een vergadering van de Werkgeverscommissie van de gemeente Alphen aan den Rijn de immuniteit ex artikel 22 Gemeentewet niet geldt, is niet onjuist.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte althans onvoldoende (begrijpelijk) gemotiveerd heeft geoordeeld dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vervolging van de verdachte. Het voert daartoe aan dat de verdachte krachtens de Gemeentewet immuniteit bezat ten aanzien van de door haar gedane, in de tenlastelegging omschreven beledigende uitlatingen.

De bescherming tegen vervolging in rechte die artikel 22 Gemeentewet aan een gemeenteraadslid biedt, strekt zich niet uit tot andere handelingen dan die welke in die wettelijke bepaling worden genoemd (vgl. HR 24 juni 1983, ECLI:NL:HR:1983:AD2221, NJ 1984/801). Mede gelet op de weergegeven wetsgeschiedenis heeft hetzelfde te gelden met betrekking tot de bescherming tegen vervolging in rechte die artikel 83 lid 4 in verbinding met artikel 22 Gemeentewet aan een lid van een door de gemeenteraad ingestelde bestuurscommissie en aan andere deelnemers aan de beraadslagingen van zo een commissie biedt.

Het middel berust onder meer op de stelling dat de in de tenlastelegging opgenomen uitlatingen zijn gedaan tijdens een vergadering van de Werkgeverscommissie van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het hof heeft vastgesteld dat het overleg van 16 juli 2014, gedurende hetwelk de in de tenlastelegging vermelde uitlatingen door de verdachte zijn gedaan, 'een informeel karakter had, zonder voorzitter en zonder notulist' en dat het plaatsvond bij gelegenheid van een vergadering van fractievoorzitters van een aantal lokale partijen welke op initiatief van een van die fractievoorzitters was belegd, terwijl de voorzitter en een van de andere leden van de Werkgeverscommissie op uitnodiging van die initiatiefnemer bij deze vergadering tegenwoordig waren. Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat voormeld overleg niet kan worden aangemerkt als een vergadering van een bestuurscommissie, als bedoeld in artikel 83 lid 4 Gemeentewet – en dat

de verdachte derhalve aan het in die bepaling van overeenkomstige toepassing verklaarde artikel 22 Gemeentewet geen immunitet kan ontlennen voor uitlatingen die zij tijdens dat overleg heeft gedaan – getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:883

Zaaknummer: 15/05461

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: D.V.A. Brouwer

Wetsartikelen: 22 Gemeentewet, 83 Gemeentewet en 266 Sr

RECHTSPRAAK

De niet-ontvankelijkverklaring van klaagster, die een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv heeft ingediend, is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt dat het hof de klaagster ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.9 kan het middel niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:337

Zaaknummer: 15/02808

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 552a Sv